

Zápis ze schůze Výboru pro legislativu a financování Rady vlády pro nestátní neziskové organizace

Úřad vlády České republiky – 27. února 2014

Přítomni / omluveni – viz prezenční listina (Příloha č. 1 k zápisu)

Schůzi Výboru pro legislativu a financování Rady vlády pro nestátní neziskové organizace (dále jen „Výbor“) řídila jeho předsedkyně Mgr. Pavlína Kalousová.

Program schůze:

1) Zahájení a schválení programu

2) Kontrola úkolů z poslední schůze

3) Informační blok:

- **Informace o Radě vlády pro nestátní neziskové organizace a práci jejího Výboru pro Evropskou unii**
- **Stav úkolu z porady s dotujícími resorty dne 31. října 2013: Příprava smluv o dlouhodobé spolupráci s nestátními neziskovými organizacemi, uzavíranými dle ČÁSTI DRUHÉ odst. 11) Zásad vlády pro poskytování dotací ze státního rozpočtu České republiky nestátním neziskovým organizacím ústředními orgány státní správy**
- **Potravinová pomoc a DPH – příprava kulatého stolu**
- **Informace o semináři „Jak se mohou neziskové organizace zapojit do komunitně vedeného místního rozvoje (CLLD). Nové možnosti v programech evropských fondů v období 2014 – 2020“, konaného Výborem pro Evropskou unii dne 24. února 2014.**

4) Služby obecného hospodářského zájmu v oblasti sociálních služeb

5) První zkušenosti a ohlasy na aplikaci občanského zákoníku s ohledem na nestátní neziskové organizace (veřejné rejstříky, zákon o statusu veřejné prospěšnosti)

6) Zákon o daních z příjmů v praxi auditorů a daňových poradců – první zkušenosti z aplikační praxe

7) Příprava semináře „Trendy a charakteristiky českého neziskového sektoru“

8) Různé

Ad 1) Zahájení a schválení programu

Schůzi Výboru zahájila Mgr. P. Kalousová a přivítala všechny přítomné. Do bodu č. 8) Různé se se svými podněty přihlásili Ing. J. Kamenický a Ing. Mgr. O. Haičman.

Ad 2) Kontrola úkolů z poslední schůze

Kontrolu úkolů z minulé schůze Výboru provedla JUDr. H. Frištenská. Uvedla, že dopis ohledně soudních poplatků pro nestátní neziskové organizace (dále jen „NNO“) byl ministryni spravedlnosti již odeslán.

Závěr:

- **Sekretariát RVNNO bude problematiku soudních poplatků pro NNO i nadále sledovat.**

Ad 3) Informační blok

➤ Informace o Radě vlády pro nestátní neziskové organizace a práci jejího Výboru pro Evropskou unii

JUDr. H. Frištenská podala nejprve členům Výboru stručnou informaci o posledním zasedání Rady vlády pro NNO (dále jen „RVNNO“) ze dne 16. prosince 2013. Dále informovala JUDr. H. Frištenská, že vláda svým usnesením ze dne 19. února 2014 č. 104 jmenovala předsedou RVNNO Mgr. Jiřího Dienstbiera, ministra pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu. Plánované zasedání RVNNO dne 13. března 2013 bylo zrušeno a nový termín zatím není znám. Je připraven dopis předsedy RVNNO ministryni práce a sociálních věcí na téma spolufinancování projektů NNO v programovém období Evropské unie 2014 – 2020.

➤ Stav úkolu z porady s dotujícími resorty dne 31. října 2013: Příprava smluv o dlouhodobé spolupráci s nestátními neziskovými organizacemi, uzavíranými dle ČÁSTI DRUHÉ odst. 11) Zásad vlády pro poskytování dotací ze státního rozpočtu České republiky nestátním neziskovým organizacím ústředními orgány státní správy

JUDr. H. Frištenská a Ing. J. Kamenický informovali o výsledcích porady pracovní skupiny Výboru, která se k tomuto tématu sešla dne 16. ledna 2014. Kromě Ministerstva zahraničních věcí, resp. České rozvojové agentury, jeví zúčastněné resorty malou ochotu se možností uzavírání dohod o dlouhodobé spolupráci s NNO věnovat. Nicméně na této poradě byla alespoň dohodnuta další práce v této oblasti s tím, že vzor dohody nahradí vzor memoranda o spolupráci.

➤ Potravinová pomoc a DPH – příprava kulatého stolu

Mgr. P. Kalousová připomněla, že k této problematice byl na minulou schůzi Výboru přizván Ing. L. Pitner, vedoucí Oddělení DPH Ministerstva financí. Na uvedené téma bude uspořádán kulatý stůl, na který bude přizván zástupce Evropské komise. Na kulatý stůl budou

dále pozváni zástupci NNO, experti na daně a legislativu, výrobci a prodejci potravin, zástupci Ministerstva financí apod. Dosud není jasný termín konání kulatého stolu, protože se odvíjí od možnosti zástupce příslušného útvaru Evropské komise – jeho zajištění se věnuje Zastoupení Evropské komise v Praze.

- **Informace o semináři „Jak se mohou neziskové organizace zapojit do komunitně vedeného místního rozvoje (CLLD). Nové možnosti v programech evropských fondů v období 2014 – 2020“, konaného Výborem pro Evropskou unii dne 24. února 2014.**

JUDr. H. Frištenská podala Výboru stručnou informaci o semináři „Jak se mohou neziskové organizace zapojit do komunitně vedeného místního rozvoje (CLLD). Nové možnosti v programech evropských fondů v období 2014 – 2020“, který se konal dne 24. února 2014 v sídle Nadace Partnerství v Brně. Seminář zahájili JUDr. H. Frištenská a Ing. J. Krist, místopředseda Národní sítě Místních akčních skupin České republiky a člen RVNNO. Na semináři pak vystoupili zástupci Ministerstva zemědělství, Slezské diakonie, Místní akční skupiny Kyjovské Slovácko v pohybu, Ministerstva práce a sociálních věcí, Agentury pro sociální začleňování, Ministerstva průmyslu a obchodu, Národní sítě Místních akčních skupin České republiky a Centra pro komunitní práci střední Morava. Všechny prezentace, které na semináři zazněly, jsou k dispozici na webových stránkách RVNNO.

Závěry:

- **Sekretariát RVNNO připraví pro další jednání s resorty vzor memoranda o dlouhodobé spolupráci s NNO i návrh novelizace Zásad vlády pro poskytování dotací ze státního rozpočtu České republiky NNO ústředními orgány státní správy v tomto ohledu.**
- **Sekretariát RVNNO bude spolupracovat se Zastoupením Evropské komise v Praze při hledání vhodného experta Evropské komise na téma potravinové pomoci a DPH a poté na toto téma připraví kulatý stůl. Pořadatelem kulatého stolu bude Výbor.**

Ad 4) Služby obecného hospodářského zájmu v oblasti sociálních služeb

Ing. J. Kamenický uvedl, že dle jeho informací by mělo Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) během tří let přejít na financování sociálních služeb v režimu služeb obecného hospodářského zájmu (dále jen „SOHS“). Rozhodně to pomůže těm poskytovatelům služeb, kteří již narazili nebo v budoucnu narazí na omezení dané pravidlem „de minimis“. Zájemcům o tuto problematiku doporučil Manuál SOHS, který vydalo Ministerstvo pro místní rozvoj. Podle Ing. J. Kamenického však existuje ještě řada nejasných věcí, např. jakou podobu bude mít pověření, jak se budou počítat jednotkové náklady apod.

Mgr. P. Kalousová konstatovala, že z těchto důvodů se dnešní schůze zúčastnila Ing. L. Maršíková, vedoucí Oddělení koncepce sociálních služeb MPSV. Poté jí předala slovo.

Ing. L. Maršíková uvedla, že je nutné vyřešit problém veřejné podpory v oblasti sociálních služeb, a to bez ohledu na právní formu poskytovatele. Pravidlo „de minimis“ je pro tuto oblast naprosto nevhodné. MPSV si nejprve ověřilo, kde je reálné, aby 10 % nákladů

na sociální službu bylo hrazeno z jiných zdrojů, než od MPSV, pojišťovny či klienta. Ukázalo se, že to pro poskytovatele není problém, neboť uvedených 10 % bylo pokryto prostředky od obcí, krajů, strukturálních fondů atd. V letošním roce platí pro poskytovatele měkké pravidlo – kdo nebude schopen zajistit celých 10 %, bude mu, např. krajem, dorovnáno. Pro rok 2015 plánuje MPSV tvrdé pravidlo – kdo nebude schopen zajistit celých 10 %, nedostane od MPSV dotaci. Tento návrh však ještě musí vedení MPSV schválit. V roce 2015 by mělo financování přejít od státu na kraje, píše se o tom i v programovém prohlášení vlády. Tento přechod je již částečně připraven. Zatím MPSV jedná s kraji, následovat budou obce, zaměstnavatelské svazy a poskytovatelé sociálních služeb. MPSV bude poskytovat dotace krajům na základě jejich střednědobých plánů. V rozhodnutí o poskytnutí dotace budou stanoveny i právní formy poskytovatelů. Následně budou kraje vyhlašovat své dotační programy. Stěžejní prioritou MPSV je zachování dosavadních termínů vyplácení dotací poskytovatelům, tyto termíny budou proto obsaženy i v rozhodnutích o poskytnutí dotací krajům. Zastupitelstvo kraje schválí postup pro poskytování krajských dotací, který bude následně postoupen MPSV v rámci žádosti o dotaci. To významně urychlí vyplácení krajských dotací, protože jinak musí každou dotaci nad 200.000 Kč schvalovat zastupitelstvo. Od roku 2016 by měly kraje uzavírat s poskytovateli sociálních služeb smlouvy v režimu SOHS. Výběr poskytovatelů by měl být, podle plánů MPSV, prováděn na bázi střednědobého plánu kraje. Kdo se dostane do schválené sítě poskytovatelů, ten bude mít nárok na dotaci, tj. vyrovnávací platbu. Pravidla pro vytvoření takové sítě poskytovatelů stanoví MPSV. Pověření budou poskytovatelům vydávána na max. 10 let. Nebude nutné, aby měl poskytovatel sídlo v daném kraji, ale bude muset mít pro tento kraj registrovanou sociální službu.

Ad 5) První zkušenosti a ohlasy na aplikaci občanského zákoníku s ohledem na nestátní neziskové organizace (veřejné rejstříky, zákon o statusu veřejné prospěšnosti)

Mgr. K. Šplíchalová uvedla, že Fórum dárců uspořádalo kulatý stůl pro nadace, na kterém se řešily dvě zásadní otázky: rozdíl mezi podnikáním a výdělečnou činností a problematika správy nadačního jmění.

PhDr. J. Tošner upozornil, že obecně prospěšné společnosti, které mají akreditaci na dobrovolnickou službu, a transformují se na ústav, o tuto akreditaci přijdou. Toto změnění technická novela zákona o dobrovolnické službě, kterou už projednává sněmovna.

JUDr. L. Deverová uvedla, že v případě transformace nevzniká nový subjekt, neměl by tedy být žádný problém s akreditací. Konstatovala však, že ví o jiném problému: nový občanský zákoník (dále jen „NOZ“) uvádí, že spolek může mít buď individuální statutární orgán, tedy předsedu, nebo kolektivní statutární orgán, tedy výbor. Zároveň NOZ připouští, aby si spolek tyto orgány pojmenoval, jak chce. Spolkový rejstřík však jiné názvy, než předseda a výbor, neumožňuje. JUDr. L. Deverová také upozornila, že kvůli technické chybě v rejstříku zatím nelze transformovat spolek na ústav a že je nutné ještě dorešit otázku zápisu pobočných spolků.

Ing. J. Adamec uvedl, že součástí účetní závěrky, kterou jsou spolky povinny zveřejňovat ve Sbírce listin, musí být seznam všech jejich pobočných spolků. Také podle Ing. J. Adamce nechť státní podniky dávají dary spolkům, protože tato právní forma není obsažena v usnesení vlády ze dne 31. května 2000 č. 534, které tuto problematiku upravuje.

Doc. JUDr. K. Ronovská, Ph.D. vnesla několik dotazů, souvisejících s ukončováním smluv mezi Ministerstvem financí a nadacemi – příjemci příspěvku z Nadačního investičního fondu. Slíbila, že dotazy zformuluje, zašle sekretariátu RVNNO, a ten zajistí odpovědi Ministerstva financí (otázky a odpovědi – viz Příloha č. 2 k zápisu).

Mgr. M. Svatoš uvedl, že problémy s formuláři u spolkového rejstříku se řeší už nyní. Správně fungovat by měly zhruba od poloviny roku 2014. Ministerstvo spravedlnosti plánuje novelizaci NOZ, ale nejdříve v příštím roce. Už nyní ale ministerstvo rozeslalo dotazník ohledně problémů s NOZ a sbírá podněty. Zákon o statusu veřejné prospěšnosti byl zařazen do Plánu legislativních prací vlády na rok 2014. Podle něj má být zákon vládě předložen v září 2014. Práce na zákonu začnou již v březnu. Až na několik drobných změn se bude jednat o původně předložený zákon, rozšířený o RIA. Plánovaná účinnost zákona je březen / duben 2015.

Mgr. S. Kouba k účinnosti zákona uvedl, že z hlediska daní by se jednalo o komplikaci. Doporučil proto účinnost odložit až na 1. leden 2016.

Ad 6) Zákon o daních z příjmů v praxi auditorů a daňových poradců – první zkušenosti z aplikační praxe

JUDr. H. Frištenská informovala, že na tento problém upozornila Nadace Partnerství. Je tedy vidět, že ani sami auditoři a daňoví poradci nemají jasno ve výkladu zákona o daních z příjmů. Proto by bylo potřebné, aby Výbor v této věci nějak konal. Mohlo by jít např. o diskusní kulatý stůl, pořádáný Výborem především pro zástupce spolků, ale nejen pro ně.

Ing. J. Adamec byl toho názoru, že auditoři a daňoví poradci, kteří tohle šíří, si pořádně nenastudovali zákon. Kromě toho, ta změna zákona nebyla zase tak velká. Problémem je podle Ing. J. Adamce spíše v kvalitě auditorů, které si NNO najímají buď pro bono, nebo za nízkou odměnu. Pokud jde o tuto oblast, nemyslel si Ing. J. Adamec, že by bylo vhodné, aby Výbor nebo RVNNO auditory nebo NNO školil, jeho úkoly jsou jiné.

Závěr k této diskuzi nebyl přijat.

Ad 7) Příprava semináře „Trendy a charakteristiky českého neziskového sektoru“

JUDr. H. Frištenská informovala, že seminář, který připravuje RVNNO ve spolupráci s Centrem pro výzkum neziskového sektoru Masarykovy univerzity, Českým statistickým úřadem, Univerzitou Hradec Králové apod., se bude konat dne 17. dubna 2014.¹

Ad 8) Různé

Ing. Mgr. O. Haičman upozornil, že organizace, které poskytují zdravotnické služby, nemají daňové úlevy v oblasti silniční daně. Jakmile má organizace zaregistrovanou byť jen jednu zdravotnickou službu, musí platit silniční daň ze všech aut, které má.

¹ Termín semináře byl později změněn na 12. května 2014.

Ing. V. Bachor k tomu uvedl, že už jen díky tomu, že má organizace registrovanou zdravotnickou službu, spadá do režimu širokého základu daně, což už je velká výhoda sama o sobě. Není přeci možné zvýhodňovat NNO vůči např. nemocnicím nebo soukromým lékařům, kteří poskytují zdravotnické služby ze 100 %.

Mgr. P. Kalousová, v.r.
předsedkyně Výboru pro legislativu a financování
Rady vlády pro nestátní neziskové organizace